

Projekt „Szkoła młodych geniuszy” został współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020.

Elżbieta Biczak

Scenariusz zajęć
Edukacja polonistyczna
(klasa IV)

Temat: Co to znaczy..., czyli jak rozumieć związki frazeologiczne?

Umiejętności ogólne

- Sprawne komunikowanie się w języku polskim
- Sprawne wykorzystywanie narzędzi matematyki w życiu codziennym, a także kształcenie myślenia matematycznego.
- Poszukiwanie, porządkowanie, krytyczna analiza oraz wykorzystanie informacji z różnych źródeł.
- Rozwiązywanie problemów, również z wykorzystaniem technik mediacyjnych.
- Praca w zespole i społeczna aktywność.

Cele szczegółowe

Uczeń:

- rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne, dostrzega ich bogactwo, rozumie ich znaczenie oraz poprawnie stosuje w wypowiedziach (II.2.5 PP),
- korzysta ze słowników (IV.5 PP),
- rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikacji (II.3.4 PP),
- doskonali ciche i głośne czytanie (IV.1 PP).

Metody:

praca ze słownikiem, odczyt, kalambury

Formy:

- indywidualna,
- grupowa.

Środki dydaktyczne: książka Grzegorza Kazdepke „Co to znaczy...101 zabawnych historyjek, które pozwolą zrozumieć znaczenie niektórych powiedzeń”, kilka kompletów słowników frazeologicznych, karty pracy z zapisem związków frazeologicznych do wyjaśnienia, zeszyt do języka polskiego, długopisy.

Projekt „Szkoła młodych geniuszy” został współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020.

Przebieg zajęć.

Wprowadzenie

1. Uczniowie uzupełniają wyrażenia i zwroty nazwami kolorów.

patrzeć przez okulary
..... charakter
myśleć o migdałach
nie mieć pojęcia

2. Wspólne układanie zdań wyjaśniających znaczenie związków.

Np. Jacek jest wielkim optymistą, zawsze patrzy na świat przez różowe okulary.

W filmach zawsze gra złych bohaterów, czyli czarne charaktery.

Część zasadnicza

1. Uczniowie analizują związki, wyjaśniają ich znaczenie.

Nosić kogoś w sercu

Nóż się w kieszeni otwiera

Łapać kogoś za słowa

Nauczyciel wspólnie z uczniami wyjaśnia, co to jest związek frazeologiczny. Uczniowie zauważają różnicę między dosłownym a przenośnym znaczeniem wyrazów w związkach.

2. Uczniowie podają inne przykłady, wyjaśniają ich znaczenie.

3. Praca z książką „Co to znaczy...” - wyznaczeni przez nauczyciela uczniowie odczytują na głos wybrane opowiadanie (historyjkę) i podejmują próbę wyjaśnienia wyrażań. Uczniowie zapisują w zeszytach poznane związki frazeologiczne wraz z objaśnieniem (15 min.).

4. Praca ze słownikami frazeologicznymi (w małych grupach). Nauczyciel rozdaje karty pracy dla uczniów, którzy wykonują zadania w oparciu o słowniki frazeologiczne (po 2 frazeologizmy). (7-10 min.).

Nauczyciel zachęca, by uczniowie w małych grupach najpierw spróbowali wyjaśnić znaczenie związku frazeologicznego samodzielnie, a następnie sprawdzili poprawność swoich odpowiedzi w słowniku.

4. Prezentacja efektów pracy grup.

Zakończenie

1. Zabawa *Kalambury*.

Uczniowie pokazują za pomocą mimiki i gestów wybrany przez siebie związek frazeologiczny, pozostałe osoby odgadują i podają wyjaśnienie związku (7 minut).

Projekt „Szkoła młodych geniuszy” został współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020.

Karta pracy nr 1

Zadania do pracy ze słownikami frazeologicznymi.

Grupa I.

Wyszukaj w słowniku znaczenie związków frazeologicznych (frazeologizmów): „**zapuszczać żurawia**”, „**wziąć się w garść**”

Grupa II.

Wyszukaj w słowniku znaczenie związków frazeologicznych (frazeologizmów): „**udawać Greka**”, „**upaść na głowę**”.

Grupa III.

Wyszukaj w słowniku znaczenie związków frazeologicznych (frazeologizmów): „**rzucić okiem**”, „**smalić cholewki**”.

Grupa IV.

Wyszukaj w słowniku znaczenie związków frazeologicznych (frazeologizmów): „**siedzieć na walizkach**”, „**spiec raka**”.

Grupa V.

Wyszukaj w słowniku znaczenie związków frazeologicznych (frazeologizmów): „**ranny ptaszek**”, „**mieć węża w kieszeni**”.

Grupa VI.

Wyszukaj w słowniku znaczenie związków frazeologicznych (frazeologizmów): „**słomiany zapal**”, „**tyle co kot napłakał**”.

Grupa VII.

Wyszukaj w słowniku znaczenie związków frazeologicznych (frazeologizmów): „**mieć mleko pod nosem**”, „**piąta woda po kisielu**”.

Grupa VIII.

Wyszukaj w słowniku znaczenie związków frazeologicznych (frazeologizmów): „**czuć miętę przez rumianek**”, „**czarna owca**”.